

Παφ και... τάλιρο! Του Μπαμπη Παπαδημητρίου

Καπνίσαμε (αν και το σωστό, για εμένα πλέον, είναι «καπνίσατε»), στη διάρκεια του 2009, 31 δισεκατομμύρια τσιγάρα. Προσθέστε τα στριφτά, τα σιγκαρίλιο και τα πούρα. Καπνίζουμε πολύ και παντού. Και το πληρώνουμε πανάκριβα. Κι όμως, ένα κράτος που ειλικρινώς θα σεβόταν τον πολίτη, θα έκανε δύο πράγματα. Πρώτον, θα αύξανε συντριπτικά τον φόρο σε κάθε πακέτο των 20 τσιγάρων ή το ισοδύναμο σε οποιοδήποτε άλλο καπνικό προϊόν. Με ένα πάγιο ποσό. Από τρία ως πέντε ευρώ. Μια αύξηση προγραμματισμένη, ώστε σε δύο ή το πολύ τρία χρόνια, το κάπνισμα να κοστίζει πανάκριβα.

Η προηγούμενη κυβέρνηση το αρνήθηκε. Εσυρε την Ελλάδα σε μια εξευτελιστική διαπραγμάτευση στην Κοινότητα, όπου εκλιπαρούσαμε να μας παραχωρηθεί μια εξαιρεση για μερικά ακόμη χρόνια. Οι Ευρωπαίοι, σε κάθε ευκαιρία, διαπιστώνουν ότι κάτι δεν πάει καλά με τους Έλληνες, αφού συνεχώς κάνουν κάτι διαφορετικό, παράδοξο και οπισθοδρομικό σε σύγκριση με όλα τα άλλα κράτη.

Το δεύτερο που πρέπει να κάνει το κράτος είναι να απαγορεύσει οριστικά και ολοκληρωτικά το κάπνισμα. Χαρακτηριστική είναι η απουσία της υπουργού Υγείας από την προετοιμασία ή, έστω, την κουβέντα που προξένησε το λάθος κάποιου παράγοντα του υπουργείου Οικονομικών στον υπολογισμό του φόρου. Όταν ο αείμνηστος Γιώργος Γεννηματάς θέλησε να περάσει στην κοινή γνώμη μια σημαντική αύξηση στον φόρο καπνού, υποσχέθηκε πως τα χρήματα του πρόσθετου φόρου θα πήγαιναν για τη βελτίωση του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Χειρότερη όμως προσβολή για τη χώρα ήταν η «εξήγηση» του υπουργείου σύμφωνα με την οποία οι φορολογικές ρυθμίσεις που πρότεινε (και απέσυρε λόγω αριθμητικής σύγχυσης) είναι αναλογικές επειδή «επιβαρύνουν λιγότερο τα προϊόντα που καταναλώνονται από τα κοινωνικά στρώματα με χαμηλό εισόδημα». Από τότε, αλήθεια, οι «φτωχοί» πρέπει να πληρώνουν λιγότερο τον καρκίνο τους; Το επιχείρημα είναι γελοιωδέστερο εκείνου που χρησιμοποίησε η εκδιωχθείσα Ν. Δ., ότι δήθεν τα φθηνά τσιγάρα χρησιμοποιούν ελληνικά καπνά!

Το ίδιο υπουργείο, στην ίδια Αιτιολογική Έκθεση χρησιμοποίησε το εντελώς αντίθετο επιχείρημα. Η αύξηση του φόρου γίνεται, όπως με απίθανο συντακτικό έγγραφαν, «προκειμένου να αποτελέσει η αυξημένη τιμή στον καταναλωτή, αντικίνητρο κατανάλωσης για σκοπούς προστασίας της Δημόσιας Υγείας».

Τους άξιζε τελικά ο εξευτελισμός που υπέστησαν, αφού αποδείχθηκε πως είχαν κάνει λάθος στον τρόπο με τον οποίο υπολόγισαν τις επιπτώσεις του φόρου. Πράγματι, αντί τα λεγόμενα «ακριβά» τσιγάρα να πηγαίνουν από τα 3,20 στα 3,61 ευρώ, θα πήγαιναν στα 5,40 με το περιθώριο βιομηχανίας και εμπορίου σταθερό στα 85 λεπτά! Εκεί που η Ελλάδα ήταν χώρα με χαμηλό φόρο στον καπνό, θα αποκτούσε έναν από τους υψηλότερους φόρους.

Το χειρότερο ήταν ότι τα φθηνά θα γινόντουσαν εξαιρετικά φθηνότερα. Με τους υπολογισμούς των φωστήρων του υπουργείου η αύξησή τους θα ήταν από τα 2 στα 2,40 ευρώ. Εκτιμήσεις που έκαναν παράγοντες της αγοράς έδειξαν ότι με την ψαλίδα μεταξύ «ακριβών» και φθηνών, η κατανάλωση θα μετακινούνταν μαζικά προς τα δεύτερα. Το κακό για την υγεία θα ήταν, πρακτικώς, το ίδιο. Χειρότερο όμως θα ήταν το αποτέλεσμα στην «υγεία» του δημόσιου ταμείου. Το Γενικό Λογιστήριο με καμάρι σημείωνε ότι από τη ρύθμιση θα είχε πρόσθετα έσοδα ύψους 930 εκατομμυρίων. Οι εκτιμήσεις παραγόντων της αγοράς έδειξαν όμως ότι η ρύθμιση θα οδηγούσε τελικά σε μείωση των κρατικών εσόδων από τα τσιγάρα, από τα 3,5 που βρίσκονται τώρα, σε περίπου 2 δισ. ευρώ...

Πηγή: Καθημερινή / 15-1-2010